

STANDARDIZIRANI PROTOKOL za koordinaciju djelovanja u slučaju nezakonite upotrebe otrova i drugih nezakonitih i kažnjivih radnji protiv divljih životinja

Prikupljeno iskustvo na razini EU u posljednjih dvadesetak godina pokazalo je da je najučinkovitije sredstvo protiv nezakonitih i kažnjivih radnji na štetu divljih vrsta dobra koordinacija između državnih institucija koja omogućuje optimizaciju korištenja raspoloživih resursa te izbjegavanje dupliranja poslova i uplitanja u istražne zadatke ove vrste kažnjivih djela.

Ovaj Protokol je izrađen u skladu s važećim propisima¹, s namjerom da se ispravni proces sankcioniranja otkrivenih slučajeva konsolidira, ojača i stvori odvraćajući učinak te da se podizanjem društvene svijesti u konačnici smanji upotreba otrova i generalno smanji pojavnost kažnjivih djela na štetu divljih vrsta.

Cilj Protokola je:

- Definiranje nadležnosti institucija za učinkovito postupanje u postojećem normativnom okviru.
- Uspješno procesuiranje slučajeva trovanja i drugih kažnjivih djela na štetu divljih vrsta.

¹ Kazneni zakon NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21; Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela NN 151/03, 110/07, 45/11, 143/12, 114/22; Zakon o zaštiti prirode NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19; Zakon o lovstvu NN 99/18, 32/19, 32/20; Zakon o prekograničnom prometu i trgovini divljim vrstama NN 94/13, 14/19, 69/22; Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama NN 144/2013; Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o strogo zaštićenim vrstama NN 73/2016; Prekršajni zakon NN 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17, 118/18

- Definiranje dodatnih koraka koji bi se mogli pojaviti u procesu, a koji su se pokazali neophodnim u uspješnom procesuiranju kažnjivih djela na štetu divljih vrsta.

U provedbi ovog Protokola sudjeluju:

- Ministarstvo unutarnjih poslova RH – Ravnateljstvo civilne zaštite – Centar 112,
- Stručni tim²,
- Ministarstvo unutarnjih poslova RH – Policija,
- Državni inspektorat RH,
- Državno odvjetništvo RH,
- Ovlaštene veterinarske organizacije
- Službeni laboratoriji i ustanove za provođenje istražnih radnji i vještačenja: Hrvatski veterinarski institut, Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“,
- Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja – Uprava za zaštitu prirode; Zavod za zaštitu okoliša i prirode.

² U provedbi ovog Protokola sudjeluju članovi stručnog tima educiranog u sklopu BalkanDetox LIFE projekta: čuvari prirode, članovi Interventnog tima za vuka i risa i Interventnog tima za smeđeg medvjeda, lovočuvari za lovnu divljač, relevantne nevladine organizacije (npr. Udruga Biom) i drugi. Članovi stručnog tima osposobljeni su za postupanje i osiguravanje šireg područja mjesta događaja kako ne bi došlo do uništavanja dokaza. Ovim se Protokolom predviđa da oni, ukoliko je potrebno, prema nadležnosti i dostupnosti, osiguravaju mjesto događaja do dolaska policije. Ovisno o području s kojeg dolazi dojava (nacionalni park, park prirode, područje nadležnosti županijske javne ustanove za zaštitu prirode ili lovište) moguće je i preklapanje nadležnosti.

STANDARDIZIRANI PROTOKOL za koordinaciju djelovanja u slučaju nezakonite upotrebe otrova i drugih nezakonitih i kažnjivih radnji protiv divljih životinja

1

PRI PRONALASKU ŽIVOTINJE UGINULE POD SUMNJIVIM OKOLNOSTIMA UVIJEK OBAVIJESTITI CENTAR 112

- Dežurni službenik Centra 112 dalje obavještava **Operativno-komunikacijski centar policije** o dojavu te **stručni tim** koji izlaze na mjesto događaja.

2

OSIGURAVANJE MJESTA DOGAĐAJA

- Mjesto događaja osigurava **policija** ili **druga osoba**.
- Ukoliko se radi o stradavanju strogo zaštićene vrste obavještava se **MINGOR** i **DIRH**.
- Ukoliko se radi o stradavanju lovne divljači obavještava se **lovoovlaštenika**.

3

POSTUPANJE POLICIJE

- Po dolasku na mjesto događaja, **policija** poduzima intervenciju i poduzima mjere prvog zahvata u dogovoru sa **stručnom osobom veterinarske struke**.
- **Policija** i/ili stručni tim također obavještava **ovlaštenu veterinarsku organizaciju** radi isključivanja sumnje na zaraznu bolest. U slučaju nedostupnosti **ovlaštene veterinarske organizacije** obavještava se dežurni telefon Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane Ministarstva poljoprivrede (099/4392507), a u slučaju telefonske nedostupnosti šalje se e-mail poruka na prijava.bolesti@mps.hr ili veterinarstvo@mps.hr.
- Ukoliko **policija** i/ili **stručni tim** postave sumnju na kazneno djelo protiv divlje životinje, obavještava se **kriminalistička policija** koja provodi kriminalističko istraživanje.

© BIOM

4.

OVLAŠTENA VETERINARSKA ORGANIZACIJA

- Obavještava se **nadležna veterinarska organizacija** o pronalasku lešine i traži se njezino postupanje u okviru njene nadležnosti.
- **Ovlašteni veterinar** dolazi na mjesto događaja poduzima potrebne radnje.
- **Ovlašteni veterinar** i/ili **stručni tim** organizira transport lešine na Hrvatski veterinarski institut (*Veterinarski institut Zagreb, Veterinarski zavodi: Split, Rijeka, Križevci, Vinkovci i Centar za peradarstvo*) ili Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
- **Odgovorna institucija za transport lešine** preuzima lešinu i materijalne tragove (biološki i drugi tragovi) i prevozi ih u nadležnu instituciju. Sljedivost lešine i materijalnog traga te sljedivost njezinog praćenja dužan je uspostaviti **ovlašteni veterinar** ili **nadležno istražno tijelo**.
- Nakon potvrđivanja ili isključivanja zarazne bolesti **ovlaštena veterinarska organizacija** izvještava **policiju** radi daljnjeg postupanja u okviru kriminalističkog istraživanja.

© T. Plekutowski

5.

IZDAVANJE NALOGA ZA SUDSKO VETERINARSKO VJEŠTAČENJE

- U slučaju sumnje na počinjenje kaznenog djela protiv divlje životinje **policija** ili **DIRH** predlažu **nadležnom državnom odvjetništvu** izdavanje naloga za sudsko veterinarsko vještačenje.
- Po izdavanju naloga i isključivanju sumnje na zaraznu bolest od strane **ovlaštenog veterinara**, provodi se razudba lešine i utvrđivanje uzroka, mehanizma i načina nasilne smrti (forenzička razina pretraživanja), a po potrebi i druga istražna radnja na dostavljenim materijalnim tragovima na **Hrvatskom veterinarskom institutu** ili **Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu**.
- Po završetku kriminalističkog istraživanja **policija** ili **DIRH** o rezultatima kriminalističkog istraživanja izvješćuju izdatelja naloga (nadležno državno odvjetništvo).

6.

UTVRĐIVANJE POSTOJANJA ELEMENATA KAZNENOG DJELA

- **Policija** ili **državni inspektorat** izvješćuju **državno odvjetništvo** o rezultatima kriminalističkog istraživanja. Eventualno podnose kaznenu prijavu protiv poznatog ili nepoznatog počinitelja kaznenog djela.
- U slučaju podnošenja kaznene prijave protiv poznatog počinitelja, **nadležno državno odvjetništvo** odlučuje o kaznenoj prijavi podizanjem optužnice ili odbacivanjem kaznene prijave.
- Po završetku slučaja **nadležno državno odvjetništvo** obavještava **policiju, DIRH** i **MINGOR** (ukoliko

se radi o zaštićenoj vrsti) te **nadležnu ustanovu** (JU NP, JU PP ili županijsku JU) o svojoj odluci.

→ U slučaju da ne postoje elementi kaznenog djela ili **nadležno državno odvjetništvo** odbaci kaznenu prijavu, za procesuiranje potencijalne prekršajne prijave nadležna je odgovarajuća inspekcija DIRH-a odnosno ribarska inspekcija Ministarstva poljoprivrede.

U izradi ovog Protokola sudjelovali su:

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

(Uprava za zaštitu prirode; Zavod za zaštitu okoliša i prirode),

Ministarstvo poljoprivrede (Uprava šumarstva, lovstva i

drvene industrije; Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane), **Državni**

inspektorat Republike Hrvatske (Sektor za veterinarski nadzor i

nadzor sigurnosti hrane; Sektor za nadzor zaštite okoliša, zaštite prirode

i vodopravni nadzor; Sektor za nadzor u šumarstvu i lovstvu), **Državno**

odvjetništvo Republike Hrvatske, Ravnateljstvo policije Republike

Hrvatske, Pravosudna akademija, Hrvatski veterinarski institut,

Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić",

Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Javna ustanova "Priroda"

Primorsko-goranske županije, Javna ustanova "Zeleni prsten" Zagrebačke

županije, WWF Adria i Udruga BIOM.

**Sufinancira
Europska unija**

Ovaj je protokol izrađen u sklopu projekta BalkanDetox LIFE LIFE19 GIE/ NL/001016. Provedba projekta financirana je kroz Program LIFE Europske unije. Projekt sufinancira Ured za udruge Republike Hrvatske i Fond za okoliš i energetska učinkovitost. Sadržaj brošure je isključiva odgovornost udruge Biom.